

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC144
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T398

datum uitspraak 21/08/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Saint Louis Oudenbosch,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 29 mei 2012, tezamen met het advies van de Beoordelings- en Adviescommissie d.d. 13 april 2011 met zaaknummer 2011T398, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 12 mei 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 17 oktober 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de gestelde schade schriftelijk onderbouwd bij brief van 19 november 2012. Verweerder heeft bij brief van 2 januari 2013 daarop gereageerd. Bij brieven van 4 en 8 april 2013 is namens verzoeker gerepliceerd waarna verweerder in de gelegenheid is gesteld te dupliceren, hetgeen verweerder bij brief van 28 april 2013 heeft gedaan.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling

onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker bezocht vanaf zijn zesde jaar de [school] te [plaats]. [burgerlijke naam] (ook genoemd: broeder [naam]) was al daar onderwijzer in de eerste en de tweede klas. Broeder [naam] heeft verzoeker seksueel misbruikt. Dit begon er mee dat broeder [naam] in de klas naast verzoeker in de bank ging zitten en met zijn hand via de korte broekspijp van verzoeker diens intieme delen betastte. Broeder [naam] bouwde het misbruik vervolgens verder op. Zo moest verzoeker na school nablijven en bij die gelegenheden zoende en betastte broeder [naam] verzoeker na schooltijd tot circa 17 uur. Deze gang van zaken vond gedurende circa één tot twee jaar plaats in een zeer hoge frequentie (nagenoeg iedere schooldag). Verzoeker was bij aanvang van het misbruik zes jaar oud.

Tijdens zomerkamp diende verzoeker mee te komen naar een kamertje in de boerderij en diende hij zijn broek uit te doen, waarna broeder [naam] verzoeker (tong)zoende, betastte en ook met zijn vingers in de anus van verzoeker binnendrong. Dit heeft tijdens het zomer kamp een aantal malen plaatsgevonden. Verzoeker wist als zes tot acht jarige niet hoe hij deze handelingen moest duiden en hij durfde er met zijn ouders niet over te praten.

Toen verzoeker later niet meer bij broeder [naam] in de klas zat, is het misbruik in frequentie afgenomen, maar vond het nog steeds plaats. Het misbruik stopte pas toen broeder [naam] van school verdween.

Toen verzoeker ongeveer twaalf jaar oud was nam de politie met zijn ouders contact op, nadat broeder [naam] het seksueel misbruik van onder andere verzoeker had bekend. Daardoor raakten zijn ouders op de hoogte van het misbruik dat had plaatsgevonden. Zijn ouders reageerden vol onbegrip naar verzoeker; hij mocht er met niemand over praten, hem werd verweten dat hij mee had gedaan aan 'vieze dingen' en vertrouwen werd hem onthouden. Verzoeker heeft daardoor het gevoel gekregen 'mede schuldig' te zijn geweest aan het misbruik.

Vaststaat dat broeder [naam] in juni of juli [jaartal] is gearresteerd naar aanleiding van gepleegde ontuchtige handelingen in [plaats] en dat broeder [naam] toen heeft bekend zich ook in [plaats] daaraan schuldig te hebben gemaakt. In oktober [jaartal] is hij vervolgens door de arrondissementsrechtbank te [plaats] en nadien in december [jaartal] door het gerechtshof in [plaats] strafrechtelijk veroordeeld. In [jaartal] is hem zijn onderwijsbevoegdheid ontnomen, aldus overweging 3 van het advies van de klachtencommissie.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie van 13 april 2011, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen broeder [naam] met zaaknummer 2011T398, waarin de klacht gegrond is

verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van zes jaren,
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten meerdere jaren, althans in ieder geval twee jaren.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, (tong)zoenen en met vingers anaal penetreren.
- Het misbruik heeft zeer frequent plaatsgevonden, in eerste instantie nagenoeg dagelijks, later enkele malen per week.
- De ouders van verzoeker hebben vol onbegrip naar verzoeker gereageerd op het misbruik en hebben verzoeker aangespoord te zwijgen, waardoor ze hem het gevoel hebben gegeven 'medeschuldig' te zijn.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker over vermogensschade en causaal verband

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Hillenaar namens verzoeker bij brieven van 19 november 2012 en van 4 en 8 april 2013 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het misbruik dat hem is aangedaan en vervolgens de tekortschietende mogelijkheid in zijn jeugd om het misbruik te bespreken en (voor zo ver als mogelijk) te verwerken, geschaad in zijn persoonlijkheids- en identiteitsontwikkeling. Het heeft geleid tot grote eenzaamheid en een sociaal isolement in zijn leven, het ontstaan van fobieën, gevoelens van onzekerheid en van minderwaardigheid. Door concentratiestoornissen heeft hij op de

middelbare school twee keer gedoubleerd. Voorts heeft verzoeker in zijn leven een wisselend arbeidspatroon gekend, in die zin dat het verzoeker nooit lukte om langer dan een paar jaar in een baan te werken. Dit schrijft verzoeker toe aan zijn disfunctioneren dat is ontstaan door het misbruik en de daaruit voortgevloeide psychische gevolgen. Door de vele werkloosheidsperioden is sprake van een gebrekkige pensioenopbouw, die het maximum van de uit te keren compensatie overschrijdt.

standpunt verweerder over vermogensschade en causaal verband

4.3 Verweerder heeft bij brief van 21 januari 2013 verklaard de immateriële schade die door verzoeker is geleden te erkennen en wenst daarvoor in alle redelijkheid een door de Compensatiecommissie vast te stellen schadevergoeding te betalen. Wel plaatst verweerder diverse kanttekeningen bij de gestelde vermogensschade. Verweerder wijst er op dat niet, althans onvoldoende is gebleken dat de gebrekkige pensioenopbouw volledig of grotendeels is te wijten aan het misbruik. Zo is geen openheid gegeven over de redenen voor beëindiging van arbeidrelaties, noch is onderbouwd dat verzoeker in zijn functioneren is belemmerd.

overweging compensatiecommissie over omvang schade

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5, geldt niet de voorwaarde dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Voorgaande neemt niet weg dat ook in gevallen van uitzonderlijk misbruik de Compensatiecommissie enig bewijs geleverd kan willen zien van gestelde schade omvang als gevolg van het seksueel misbruik.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie komt op grond van de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade overgelegde stukken, en de reacties van verweerder tot de navolgende overwegingen.

4.6 Gelet op de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en de bijkomende bijzondere omstandigheden, zoals hiervoor onder 3.2 genoemd, ligt in de visie van de Compensatiecommissie in beginsel substantiële vermogensschade, inclusief pensioenschade voor de hand. De Compensatiecommissie acht het dan ook aannemelijk dat de problemen die verzoeker stelt te hebben ondervonden bij het behouden van eenmaal gevonden werkkringen, althans gedeeltelijk, hun oorzaak vinden in het verzoeker aangedane seksueel misbruik. Tevens acht de Compensatiecommissie aannemelijk dat een oorzakelijk verband bestaan heeft tussen het seksueel misbruik en het tot twee keer toe doubleren op de middelbare school als gevolg van concentratieproblemen en een 'niet welbevinden' van verzoeker.

De Compensatiecommissie moet echter ook vaststellen dat zij, hoewel zij verzoeker in de gelegenheid heeft gesteld aard en omvang van de vermogensschade te onderbouwen, slechts over geringe concrete aanknopingspunten beschikt voor het aannemen van een oorzakelijk verband tussen vermogensschade en het seksueel misbruik. Zo zijn er geen aanwijzingen voor een gediagnostiseerde ziekte of psychische aandoening of disfunctioneren van verzoeker, die aanleiding hebben gegeven tot -periodes- van arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Evenmin is door verzoeker een hypothetische loopbaan, het misbruik weggedacht, voldoende aannemelijk gemaakt op grond waarvan de gestelde vermogensschade in haar volle omvang aan het misbruik kan worden toegerekend. De namens verzoeker in de brieven van 4 en 8 april 2013 naar voren gebrachte argumenten, in reactie op het gemotiveerde verweer van de zijde van verweerder, leveren enkele financiële gegevens op maar geen feiten of

omstandigheden die het verband tussen het misbruik en de gestelde schade voldoende overtuigend aannemelijk maken

Bij gebreke van voldoende concrete aanknopingspunten zal de Compensatiecommissie de schadepost verlies van arbeidsvermogensschade schattenderwijs vaststellen.

4.7 Daarnaast komt verzoeker in aanmerking voor vergoeding van immateriële schade wegens het hem aangedaan seksueel misbruik. De Compensatiecommissie merkt op dat de onder 3.2 vermelde omstandigheden, namelijk dat verzoeker destijds weinig steun heeft ervaren bij zijn ouders, problemen heeft moeten ervaren en ervaart in zijn (sociale) relaties, alsmede dat het hem aangedane seksueel misbruik langdurig heeft plaatsgevonden in kwetsbare zeer jonge levensjaren en in kwetsbare omstandigheden, aspecten zijn, die met name meewegen in het kader van de beoordeling van de smartengeldcomponent. Daarbij wordt opgemerkt dat de toekenning van compensatie ook bedoeld is ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 50.000,-- geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van € 1.729,20.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van € 50.000,- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 1.729,20 te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 21/08/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter